

Sjömännens arbets- och levnadsvillkor

Erika Persson och Malin Ekeström
Transportstyrelsen

Bakgrund

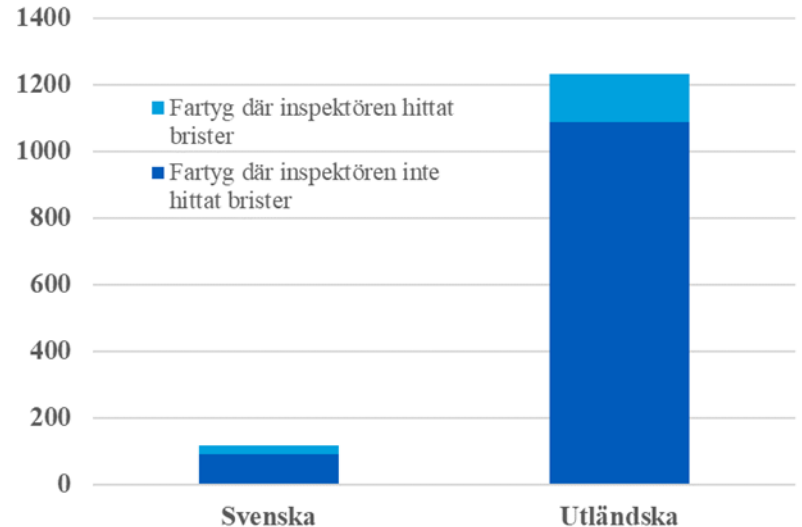
- Transportstyrelsen ansvarar för tillsyn av arbetsmiljö för fartygsarbete
- Två dimensioner:
 - Fartygs efterlevnad av sjöarbetskonventionen
 - Sjömännens upplevelse av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön ombord på svenska fartyg

Efterlevnad av sjöarbetskonventionen

- Sjöarbetskonventionen (2006) innehåller bestämmelser om sjömäns arbets- och levnadsvillkor
 - Uppdelad i fem kapitel
- Efterlevnad av konventionen kontrolleras genom hamnstatskontroller
- Brister enligt konventionen mellan 2016 och 2018

Brister enligt sjöarbetskonventionen

- 1 500 hamnstatskontroller ombord på 1232 utländska fartyg
 - 145 fartyg uppvisade brister
- 299 hamnstatskontroller ombord på 118 svenska fartyg
 - 28 fartyg uppvisade brister

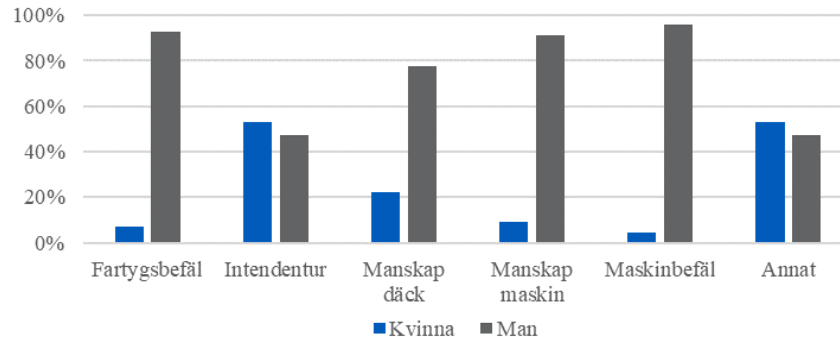

Vilka brister?

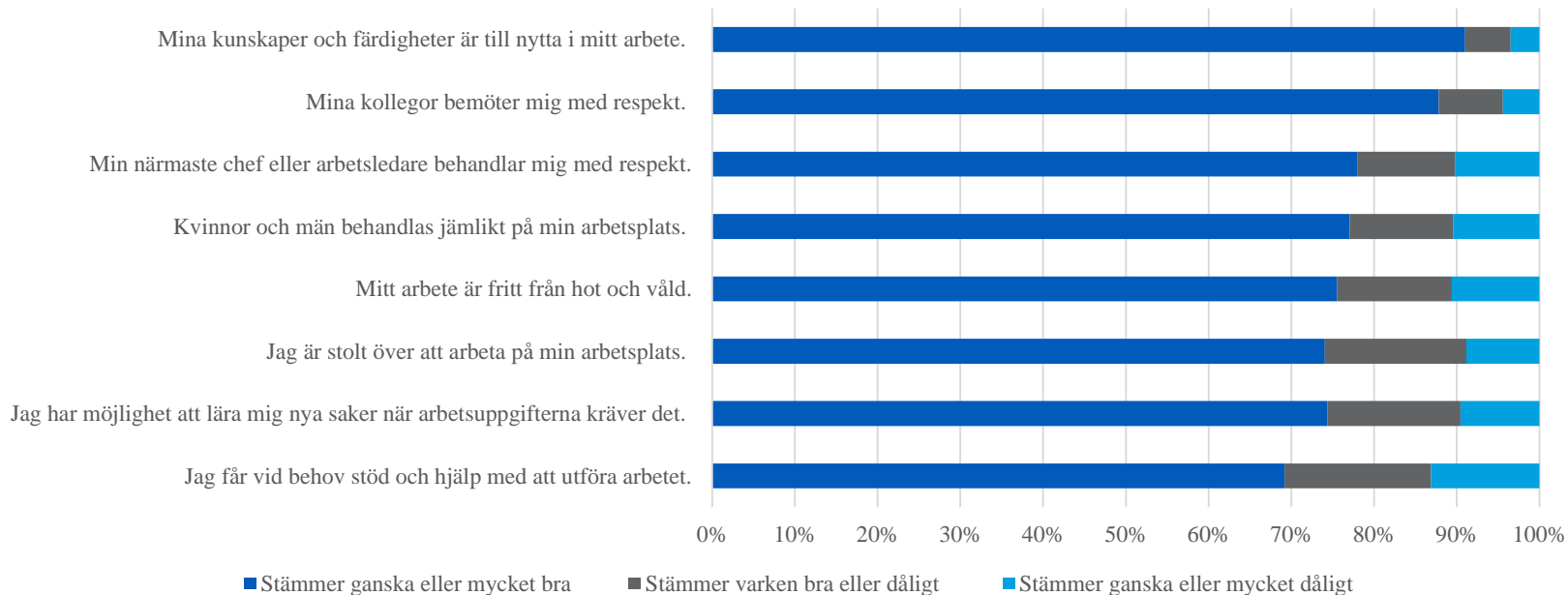
- Vanligast med bristande skydd mot olyckor
- Skillnader i brister mellan svenska och utländska fartyg
 - Nyttjandeförbud
- Skillnader i brister mellan inom- och utomeuropeiska fartyg
- Indikationer om dolda brister

Organisatorisk och social arbetsmiljö

- Fysisk, **organisatorisk och social arbetsmiljö**
- Enkätundersökning till alla aktiva sjömän
 - 6 148 respondenter, svarsfrekvens 37 procent
 - 73 procent män, 27 procent kvinnor
 - Män i majoritet inom alla yrkesgrupper förutom intendentur

Sjömännens upplevelser av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

Forts. sjömannens upplevelser av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

Identifierade problemområden

- **Hög arbetsbelastning, bristande ork och risken för olyckor**
 - Exempelvis upplever en femtedel att de inte har en acceptabel arbetsbelastning
- **Påfrestande konflikter och bristande återkoppling**
 - Exempelvis upplever en fjärdedel att arbetet inte är fritt från påfrestande konflikter
- **Kränkande handlingar och trakasserier relativt vanliga**
 - Mer än en femtedel upplever sig utsatta

Forts. identifierade problemområden

- **Intendenturpersonal upplever en sämre situation**
 - Utmärker sig särskilt i frågor om ork kopplat till arbetsbelastning
- **Sämre upplevelser av arbetsmiljö bland kvinnliga sjömän**
 - Överrepresenterade inom samtliga yrkesgrupper
 - Utmärker sig särskilt i frågan om kränkande handlingar och trakasserier

Sammanfattande kommentarer

Brister enligt sjöarbetskonventionen

- Flest brister kopplat till bristande skydd mot olyckor
- Skillnader mellan dels svenska och utländska fartyg, dels mellan inom- och utomeuropeiska fartyg
- Indikationer om dolda brister

Sjömännens upplevelser av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

- Ork och arbetsbelastning
- Påfrestande konflikter och bristande återkoppling
- Kränkande handlingar och trakasserier
- Intendenturpersonal
- Kvinnliga sjömän

Vägen framåt

- Ett gemensamt ansvar mellan olika aktörer
- Ökat fokus på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

Frågor?

Rapporten finns publicerad på www.transportstyrelsen.se

Erika Persson
erika.persson@transportstyrelsen.se